

Plan van Aanpak Beleidsplan Biodiversiteit

Datum 20-4-2020 Opsteller: C. Otte
Onderwerp Beleidsplan Biodiversiteit

Algemene informatie	
Projecttitel:	Beleidsplan Biodiversiteit
Datum:	20-4-2020
Status:	Concept
Beleidsplan+ thema:	Lange Termijn Agenda; Beleidsproduct 322 Groen en 326 Milieu & ruimtelijke ordening
Benodigd budget:	€ 25.000,-- voor: 1. Opstellen beleidsplan Biodiversiteit 2. Vergoedingen voor monitoring door vrijwilligers (IVN)
Goedgekeurd door:	Cody Vogel
Projectleider:	Carina Otte
Afgestemd met afdelingen:	RO-SO, BOR, V&I, EZ
Gedelegeerd opdrachtgever(s)	Irma v. Dijkhuizen en Cody Vogel
Geconsulteerd/kwaliteitscontrole gecontroleerd door:	Ronald v.d. Berg en Hetty v. Engelenburg

Aanleiding + probleemstelling
Wereldwijd gaat de biodiversiteit achteruit. De hoeveelheid plant- en diersoorten neemt af, doordat hun leefgebieden verdwijnen. Deze verdwijning wordt grotendeels veroorzaakt door menselijk handelen, zoals bijvoorbeeld het kappen van bos en/of beplanting voor een optimaal agrarisch gebruik van percelen, het aanpassen van de waterhuishouding en/of het realiseren van stedelijke ontwikkelingen. Als mens zijn we afhankelijk van diverse soorten voor de bestuiving van gewassen, bestrijding van plaagsoorten en het in stand houden van een gezonde bodem en leefomgeving. Tijdens de 'Earth Summit' in Rio de Janeiro in 1992 is deze ontwikkeling al onderkend en is de 'Conventie inzake Biologische Diversiteit' (CBD), of kortweg Biodiversiteitsverdrag, opgesteld. De Europese Unie en Nederland hebben dit verdrag ondertekend en uitgewerkt in wetgeving en beleid, zoals bijvoorbeeld de Wet Natuurbescherming. De provincie Gelderland heeft in 2017 een ambitiedocument Natuur vastgesteld.

In dit ambitiedocument staat onder andere aangegeven dat gemeenten in Gelderland natuurinclusief gaan werken door een biodiversiteitsplan op te stellen en dat de overheid het goede voorbeeld dient te geven.

De gemeente voert al veel werkzaamheden uit die bijdragen aan een verbetering aan een vergroting van de biodiversiteit. De afdeling BOR heeft bijvoorbeeld in 2011 een Groenstructuurplan opgesteld, het maaibeheer wordt natuurvriendelijker uitgevoerd en nieuwe beplanting is meer gevarieerd.

Team Water van afdeling V&I werkt aan klimaatadaptatie, wat leidt tot meer vergroening in het stedelijk gebied, waarmee ook meer leefgebied voor diverse soorten wordt gecreëerd. Samen met het waterschap wordt gewerkt aan het laten hermeanderen van de beken, verbeteren van de waterkwaliteit en aanleg van vispassages.

Team Vastgoed (V&I) gaat zorgvuldig om met aanwezige diersoorten in gebouwen die zij moeten renoveren of vervangen.

Cluster Stedenbouw (RO) past ecologie en landschap in bij nieuwe ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de nieuwbouwwijk Bloemendal. Cluster Omgevingsbeleid (RO) ondersteunt en ontwikkelt initiatieven in het stedelijk gebied en buitengebied, die bijdragen aan een divers landschap. Een van deze initiatieven is het Ontwikkelingsfonds Platteland, waarbinnen projecten worden ondersteund zoals het aanplanten van bomen, struiken en houtwallen, het ophangen van nestkasten op het terrein van de Schaffelaar en het beschermen van weidevogelnesten.

In ons eigen coalitieakkoord 2018-2022 staat:

- We hechten aan bestaande groenstructuren en houden daar bij nieuwe ontwikkelingen nadrukkelijk rekening mee. We ontwikkelen een actueel register van beeldbepalende bomen.
- We hebben de ambitie om de centra van Barneveld en Voorthuizen te vergroenen t.b.v. aantrekkelijkheid voor inwoners en bezoekers, maar net zo belangrijk om klimaatadaptief te werken door mensen te enthousiasmeren voor groene daken, verhardingen te beperken, waarbij we de beheer- en onderhoudskosten in het oog houden. Dit doen we in samenspraak met alle betrokkenen.

In de loop der jaren hebben raadsleden van de gemeente Barneveld diverse moties ingediend en uitgevoerd, die (in)direct bijdragen aan het verhogen van de biodiversiteit. Deze moties over thema's als groen, bomen, klimaatadaptie en biodiversiteit kunnen elkaar ondersteunen en de leefomgeving van Barneveld nog aantrekkelijker maken voor mens en dier.

Binnen de ambtelijke organisatie zijn er ideeën om proactief aan de slag te gaan met deze groene leefomgeving voor mens en dier. Dit blijkt soms lastig doordat een beleidskader ontbreekt.

Inwoners van de gemeente Barneveld zoeken contact met de gemeente met initiatieven die bijdragen aan de biodiversiteit. Door een ontbrekend beleidskader of budget lukt het niet altijd om deze initiatieven te ondersteunen. Als gemeente wil je deze initiatieven juist ondersteunen.

Door al deze ontwikkelingen is de wens ontstaan om een overkoepelend beleidsplan Biodiversiteit op te stellen, waarin groen, bomen en biodiversiteit met elkaar worden verbonden. Hiermee geven we alvast een aanzet voor het thema biodiversiteit binnen de op te stellen omgevingsvisie voor gemeente Barneveld.

In dit plan wordt per thema inzichtelijk gemaakt welk beleid er al is en welk aanvullend beleid gewenst is. Daarnaast geeft het plan weer welke activiteiten er al lopen of uitgevoerd gaan worden in de komende vijf jaar.

Daarbij wordt per thema en activiteit aangegeven welke budgetten er al beschikbaar zijn vanuit de lopende begroting en waar zo nodig aanvullend budget moet worden aangevraagd.

Na vaststelling van dit beleidsplan door college en raad, dient deze als uitvoeringsprogramma voor biodiversiteit voor de komende vijf jaar.

Na vijf jaar wordt het beleidsplan geëvalueerd.

Een van de thema's binnen biodiversiteit is natuurinclusief bouwen. Hierover is op 17-12-19 een motie beantwoord met de volgende twee toezeggingen:

1. het uitwerken van een plan van aanpak voor natuurinclusief bouwen,
2. in het tweede kwartaal 2020 wordt dit plan van aanpak aangeboden aan het college en de raad.

Voor de verdere uitwerking van het thema's natuurinclusief bouwen verwezen naar dit op te stellen plan van aanpak. Dit thema wordt wel geïntegreerd in het overkoepelende beleidsplan biodiversiteit.

Doel

Door een beleidsplan Biodiversiteit op te stellen:

- draagt de gemeente bij aan het vergroten van de biodiversiteit binnen haar gemeente en stelt beleidskaders op voor inwoners en externe partijen,

- wordt inzichtelijk in welke werkprocessen biodiversiteit geborgd is, welke activiteiten er uitgevoerd worden en welke budgetten er beschikbaar zijn,
- laat de gemeente aan de buitenwereld zien hoe zij biodiversiteit borgt in haar organisatie en wat externe partijen en inwoners van haar kunnen verwachten,
- inspireert de gemeente externe partijen en inwoners in het samen vergroten van de biodiversiteit,
- Door dit beleidsplan in samenwerking met externe partijen en bewoners te ontwikkelen, ontstaat draagvlak voor meer biodiversiteit binnen onze gemeente.

Scope

Het beleidsplan Biodiversiteit wordt per thema uitgewerkt. De volgende thema's worden onderscheiden:

Thema Beleid

- Wet- en regelgeving voor biodiversiteit binnen de gemeente Barneveld; denk hierbij aan de Wet Natuurbescherming en toekomstige Omgevingswet,
- Bestaand en gewenst beleid voor biodiversiteit binnen de gemeente Barneveld, denk hierbij aan de omgevingsvisie, groen kapitaal, natuurinclusief bouwen*),
- Bestaande en gewenste regelgeving en handhaving voor biodiversiteit binnen de gemeente Barneveld; denk hierbij aan chemievrij beheer en handhaving binnen de APV.

Thema Ruimtelijke ontwikkeling

- Bestaande en gewenste ecologische structuren, nat en droog, in beeld,
- Invulling geven aan het in stand houden van ons groene kapitaal zoals bomen, lanen en houtwallen door groencompensatie en biodiversiteitsherstel bij (her)ontwikkelingen uit te werken,
- Inpassing biodiversiteit in het buitengebied door het ondersteunen van natuurinclusieve landbouw,
- Het bieden van planologische ruimte voor initiatieven van derden voor het vergroting van de biodiversiteit; tijdelijk of permanent,
- Inpassing biodiversiteit in het stedelijk gebied door leefruimte te creëren voor mens, dier en groen binnen nieuwbouw en renovatie.
- Ruimte creëren voor biodiversiteit binnen de regionale energietransitie en klimaatadaptieve maatregelen,
- Ruimte creëren voor biodiversiteit bij (her)inrichting van watersysteem en openbaar groen.

Thema Ruimtelijk beheer

- Bijdragen aan beheer en onderhoud van het openbaar groen door biodiversiteit te integreren in de groenbestekken en renovatieprojecten,
- Inrichting openbaar groen, hierbij aandacht voor het herijken van het lopende Groenstructuurplan.

Thema Monitoring

- In beeld brengen van (beschermde) flora, fauna en natuurgebieden binnen de gemeente,
- In beeld brengen van ongewenste soorten binnen de gemeente,
- Monitoring van het vergroting van de biodiversiteit bij (her)inrichting, beheer en onderhoud door de gemeente en derden,
- Monitoring via burgerparticipatie; de gemeente werkt samen met inwoners en/ of werkgroepen om de ontwikkelingen binnen de aanwezige flora en fauna binnen de gemeente in beeld te brengen en te volgen.

Na vijf jaar wordt aan de hand van de uitgevoerde maatregelen en monitoring de uitwerking van dit beleidsplan getoetst. Om deze toetsing uit te voeren, wordt gebruik gemaakt van de informatie, die beschikbaar is ten tijde van het opstellen van dit plan van aanpak.

Eindresultaat

Een beleidsplan Biodiversiteit, waarin wordt weergegeven hoe de gemeente de komende vijf jaar de biodiversiteit gaat vergroten.

Taken, rollen & verantwoordelijkheden

Naam opdrachtgever:	Irma van Dijkhuizen en Cody Vogel
Naam portefeuillehouder:	Andre van de Burgwal
Externe Partijen:	Staatsbosbeheer, Het Geldersch Landschap en Kastelen(GLK), IVN Barneveld, Provincie Gelderland, Collectief Veluwe, Stichting Landschapsbeheer Gelderland(SLG), waterschap Vallei en Veluwe, Groene Kerken, NVB Bouw/VNG/Neprom, lokale onderwijsinstellingen, woningbouwstichting Barneveld, inwoners via Plaatselijk belanggroepen en wijkplatforms binnen Barneveld.

Intern betrokken

Medewerker	Rol	Verantwoordelijkheden	Uren
Carina Otte	Projectleider	Opstelling beleidsplan biodiversiteit Bewaken voortgang en bestuurlijk traject	100
Marc Heijn	Verbinding met BOR	Borging biodiversiteit binnen inrichting en beheer openbaar groen, bestekken, bestrijding invasieve exoten,	80
Johan Ossendrijver	Verbinding met BOR	Borging biodiversiteit binnen groen-, water- en bermbeheer, meedenken in uitwerking groencompensatie	80
Jan Kardol	Verbinding met Planologie	Borging binnen landschappelijke inpassing in planologische vraagstukken, meedenken in uitwerking groencompensatie	40
Ingmar Flier	Verbinding met Vastgoed	Borging natuurinclusief bouwen binnen activiteiten team Vastgoed door opname in beleidsplan Vastgoed.	40
Edson Brukx	Verbinding met klimaatadaptatie en water	Samenhang tussen biodiversiteit, water en klimaatadaptatie afstemmen en ondersteunen	20
Mimi Stevens	Verbinding met woningbouwst. Barneveld	Natuurinclusief bouwen stimuleren bij projecten van de woningbouwstichting	20
Frits op de Haar	Verbinding met revitalisering bedrijven terreinen	Natuurinclusief bouwen stimuleren bij het revitaliseren van bedrijventerreinen	20
Arjan Bossenbroek	Verbinding met agrarische sector	Samenhang tussen biodiversiteit en agrarische sector afstemmen en ondersteunen; link met samenwerking Food Valley	30
Mark Kino/ Nick Lenderink	Verbinding met stedenbouw en landschapsontwikkeling	Borging biodiversiteit binnen stedelijke en landschappelijke ontwikkelingen; herijking van huidige groenstructuurplan	80
Karien van Houweligen	Verbinding met energietransitie	Samenhang tussen biodiversiteit en energietransitie afstemmen en ondersteunen	20
Gaatze Bakker	Verbinding met projectleiders	Inbreng/borging biodiversiteit binnen projecten	40
Sietze Hoekstra	Senior juridisch medewerker	Juridische toetsing van het beleidsplan	30
Jonathan Lambooy	Financieel adviseur voor RO en BOR	In beeld brengen al beschikbare budgetten voor thema's in beleidsplan.	20
Brechtje Bakker	Communicatie-adviseur	Ondersteuning bij opstellen communicatieparagraaf in beleidsplan en	40

		communicatie over beleidsplan. Ondersteuning communicatietraject tijdens opstellen beleidsplan.	
Collega's van team ecologie ODDV	Verbinding met omgevingsdienst De Vallei	Samenhang met taken omgevingsdienst afstemmen en meedenken bij uitwerking groencompensatie	40

Proces + aanpak op hoofdlijnen

1. Na vaststelling van dit plan van aanpak door het college zal een aanbestedingstraject worden opgestart om het beleidsplan Biodiversiteit op te laten stellen.
2. Gelijktijdig wordt een aanvraag voor subsidie voor het opstellen van het beleidsplan Biodiversiteit aan de Provincie Gelderland uitgewerkt.
3. Het geldende beleid voor biodiversiteit wordt in beeld gebracht, evenals beleidsmatige ontwikkelingen zoals inpassing in de toekomstige omgevingsvisie.
4. De betrokken collega's en externe partijen zullen in één of meerdere overleggen worden geïnterviewd over de huidige stand van zaken en ontwikkelingen van hun werkveld in relatie tot biodiversiteit.
5. Voor het betrekken van inwoners wordt binnenkort de eerste stap gezet met het uitzetten van een online enquête via het burgerpanel. In samenhang met bewonersnetwerken zoals de wijkraden en via de plaatselijk belangengroepen wordt door de uitvoerende partij en team Communicatie het betrekken van inwoners uitgewerkt.
6. Op basis van voorgaande punten en input wordt een conceptbeleidsplan opgesteld en besproken met betrokken collega's en partijen.
7. Het college en raad worden op basis van dit conceptplan geconsulteerd*) om het ambitieniveau per thema te bepalen.
8. Aan de hand van deze bestuurlijke consultatie wordt het beleidsplan verder uitgewerkt en aangevuld met beschikbare en gewenste budgetten en planning voor de komende 5 jaar.
9. Deze tweede versie van het beleidsplan wordt gedeeld met alle externe betrokkenen en de reacties verwerkt.
10. Daarna zal het definitieve beleidsplan ter goedkeuring worden aangeboden aan het college en de raad.

*) de mogelijkheden voor deze consultatie moet plaatsvinden binnen de dan geldende COVID-19maatregelen

Tijdsplanning

Activiteit	Wanneer	Mijlpaal	Trekker/ Uitvoerder	Datum gereed
PvA Biodiversiteit vaststellen door college en raad	April/ mei 2020	Vastgesteld PvA	Carina Otte	31-05-20
Aanbesteden opstellen beleidsplan Biodiversiteit	Na goedkeuring collegebesluit	Aanbesteding gereed	Carina Otte	30-06-20
Aanvragen subsidie bij Provincie Gelderland	Na goedkeuring college en raad	Goedkeuring subsidieaanvraag door provincie	Carina Otte	30-06-20
Opstellen beleidsplan Biodiversiteit	2020/2021	Vastgesteld beleidsplan biodiversiteit	Carina Otte	01-06-21
Activiteiten voor natuurinclusief bouwen				
PvA Natuurinclusief bouwen vaststellen	2 ^e kwartaal 2020	Vastgesteld PvA	Carina Otte	30-6-20
Uitvoering PvA Natuurinclusief bouwen	2 ^e -4 ^e kwartaal 2020	Vastgesteld beleid	Carina Otte	31-12-20
Uitwerking puntentelling voor interne en externe activiteiten	2e t/m 4 ^e kwartaal 2020	Vastgestelde puntentelling voor interne en externe activiteiten	Carina Otte	31-12-20
Uitwerking t.b.v. soortmanagementplannen en generieke WNB-ontheffing *)	2 ^e kwartaal 2020 – 4 ^e kwartaal 2021	Soortmanagementplannen en WNB-ontheffing gereed	Carina Otte	31-12-21
*) dit is een langer tijdspad, omdat de benodigde inventarisatie van beschermde gebouwgebonden soorten gebonden is aan bepaalde perioden van het jaar.				
Activiteiten die parallel lopen tijdens het opstellen van het beleidsplan Biodiversiteit				
Activiteit	Wanneer	Mijlpaal	Trekker/ uitvoerder	Datum Gereed
Aanpassen maaibestek voor de kernen en toekomstige bestekken	2020/2021	Aangepast bestek	Marc Heijn	1-1-22
Aanpassen beplanting voor biodiversiteit	Vanaf 2020	Onderdeel van nieuwe inrichting/ Omvormingsprojecten	Marc/Johan	Doorlopend
Groenstructuurplan (GSP) herijken op biodiversiteit en klimaatadaptatie	2020 en verder	Een nieuw groenstructuurplan	BOR	Conform planning GSP
Wens opstellen bekenplan	2020?	Initiatief ligt bij waterschap Vallei en Veluwe	Dimitri van Dam	Onbekend

Financiën

Voor het beleidsplan Biodiversiteit wordt een budgetaanvraag gedaan van € 25.000,-- middels dit collegevoorstel. Dit budget is beschikbaar binnen de beleidstoevoeging 322 Natuur en Landschap met een beschikbaar budget van € 50.000,--.

Deze aanvraag is op de volgende wijze opgebouwd:

1. budget voor het opstellen beleidsplan biodiversiteit	€ 20.000,--*)
2. reservering voor vergoedingen voor vrijwillige monitoring	€ 5.000,--

*)Voor de uitvoering van punt 1 is het mogelijk om een subsidie te ontvangen voor het extern laten opstellen van een biodiversiteitsplan van de provincie Gelderland op basis van de provinciale verordening. Dit betreft een bijdrage van ten hoogste 50% van de subsidiabel kosten met een maximum van €25.000,--.

Bij deze budgetaanvraag wordt ervan uitgegaan dat er subsidie wordt verkregen van de provincie om dit plan extern te laten opstellen. Indien deze subsidie niet verkregen wordt, zal het opstellen van dit beleidsplan meer tijd vragen van de betrokken medewerkers.

Risico's

- Er wordt geen budget beschikbaar gesteld voor het opstellen van een beleidsplan voor biodiversiteit
- Er is geen subsidie beschikbaar bij de provincie Gelderland voor het opstellen van het beleidsplan
- Geen of gedateerde informatie bekend van beschermde flora en fauna binnen gemeente Barneveld.
- Interne en/of externe medewerkers hebben geen uren om hieraan mee te werken en/of verlaten hun organisatie.

Communicatie na vaststelling plan van aanpak

1. Intern: na vaststelling van het plan van aanpak wordt dit intern gedeeld met een bericht op intranet en een e-mail naar de betrokken collega's.
2. Extern: na vaststelling van het plan van aanpak volgt een regionaal persbericht met de boodschap dat de gemeente Barneveld aan de slag gaat met een beleidsplan biodiversiteit. Externe betrokken partijen worden geïnformeerd.
3. In de tweede helft van mei wordt een online enquête over biodiversiteit en bomen uitgezet aan het burgerpanel en wijkraden.

4. Medewerkers van de gemeentewerf (BOR) en andere betrokken teams worden geïnformeerd. Dit geldt ook voor andere betrokken teams binnen de gemeente Barneveld. *)   *) Door de verscherpte COVID-19 maatregelen wordt bekeken in welke vorm deze toelichting wordt uitgevoerd.

Communicatie tijdens opstellen van het beleidsplan

1. Met medewerkers uit de eigen organisatie en betrokken partijen vindt afstemming plaats over de invulling van de thema's in dit beleidsplan.2. Aan de hand van het eerste concept wordt het college en de raad worden geconsulteerd om het ambitieniveau per thema te bepalen. Indien gewenst wordt deze consultatie bij het afronden van de definitieve versie van het beleidsplan nogmaals uitgevoerd.3. Het uitvoeren van deze communicatie moet uitgevoerd worden binnen de (dan) geldende COVID-19maatregelen.

Communicatie na vaststellen van het beleidsplan
--

Bij het opstellen van het beleidsplan zijn meerdere collega's en externe partijen (waaronder inwoners) betrokken. Deze collega's en partijen zijn medeverantwoordelijk voor het uitdragen en uitvoeren van het beleidsplan. In het beleidsplan komt ook een communicatieparagraaf. Op basis van deze paragraaf worden deze activiteiten uitgevoerd.

Evalueren

Na vaststelling van het beleidsplan gebeuren de volgende acties: 1. Jaarlijks wordt een voortgangsrapportage aangeboden aan het college en de raad.2. Na vijf jaar wordt het beleidsplan geëvalueerd en op basis daarvan een voorstel voor het vervolg aangeboden aan college en de raad.